

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 15. marraskuuta 2016
(OR. en)

13661/16

Toimielinten välinen asia:
2016/0271 (NLE)

TRANS 397
MAR 272
AVIATION 217
ESPACE 50
RELEX 888
EU-GNSS 31
CSC 312

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Euroopan unionin ja Afrikan ja Madagaskarin lentoturvallisuusviraston (ASECNA) välinen satelliittinavigoinnin kehittämistä ja siihen liittyvien palvelujen tarjoamista siviili-ilmailua varten ASECNAn vastuualueella koskeva yhteistyösopimus

KÄÄNNÖS

EUROOPAN UNIONIN JA
AFRIKAN JA MADAGASKARIN LENTOTURVALLISUUSVIRASTON (ASECNA)
VÄLINEN SATELLIITTINAVIGOINNIN KEHITTÄMISTÄ
JA SIIHEN LIITTYVIEN PALVELUJEN TARJOAMISTA
SIVIILI-ILMAILUA VARTEN ASECNAN VASTUUALUEELLA KOSKEVA
YHTEISTYÖSOPIMUS

EUROOPAN UNIONI,

jäljempänä 'unioni',

ja

AFRIKAN JA MADAGASKARIN LENTOTURVALLISUUSVIRASTO,

jäljempänä 'ASECNA',

jäljempänä yhdessä 'osapuolet', jotka

OTTAVAT HUOMIOON maailmanlaajuisten satelliittinavigointijärjestelmien sovellusten lisääntyvän kehittämisen unionissa, Afrikassa ja muualla maailmassa etenkin siviili-ilmailun alalla,

OTTAVAT HUOMIOON, että ASECNAn päätehtävät ovat lennonvarmistuspalvelujen tuottaminen sen vastuualueeseen kuuluvissa ilmatiloissa, näiden ilmatilojen järjestäminen, ilmailutiedon julkaiseminen ja lentosääennusteiden ja lentometeorologisen tiedon välittäminen,

TUNNUSTAVAT unionin erityisesti siviilikäyttöä varten perustettujen Galileo- ja Euroopan geostationaarinen navigointilisäjärjestelmä (EGNOS)-satelliittinavigointiohjelmien tärkeyden, niiden toteuttamiseen liittyvät hyödyt sekä ASECNA:n kiinnostuksen satelliittinavigointipalveluihin,

TUNNUSTAVAT, että EGNOS-järjestelmällä, joka on alueellinen Eurooppaan keskittyvä infrastruktuuri, joka seuraa ja korjaa maailmanlaajuisista satelliittinavigointijärjestelmistä lähetettyjä avoimia signaaleja ja siten parantaa niiden tarkkuutta ja lisäksi tarjoaa integriteettitoiminnon, tarjotaan erityisesti siviili-ilmailun tarpeisiin mukautettuja palveluja,

OTTAVAT HUOMIOON, että EGNOS-järjestelmän tekniikkaan perustuvat palvelut voitaisiin teknisesti laajentaa kattamaan koko Afrikan, yhtäältä laajentamisesta olisi odotettavissa osapuolten vastuulla oleviin maainfrastruktuureihin liittyviä synergiaetuja ja toisaalta EGNOS-järjestelmän transponderit on asennettu satelliiteille, jotka ovat geostationaarisella radalla Afrikan yläpuolella,

OTTAVAT HUOMIOON unionin avaruusneuvoston aiheesta "Maailmanlaajuiset haasteet: eurooppalaisten avaruusjärjestelmien täysimääräinen hyödyntäminen" 25 päivänä marraskuuta 2010 antaman päätöslauselman, jossa pyydetään Euroopan komissiota aloittamaan yhteistyö Afrikan unionin komission kanssa voimavarojen rakentamiseksi ja selvittämään, miten Afrikassa voitaisiin toteuttaa EGNOSin infrastruktuurin kaltainen infrastruktuuri,

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan avaruuspolitiikasta 26 päivänä huhtikuuta 2007 annetun Euroopan komission tiedonannon, jossa Euroopan ja Afrikan välinen yhteistyö avaruusallalla katsotaan erityisen tärkeäksi, ja aiheesta "Kohti kansalaisia hyödyttävää Euroopan unionin avaruusstrategiaa" 4 päivänä huhtikuuta 2011 annetun komission tiedonannon, jossa korostetaan unionin tahtoa asettaa erikoisosaamisensa ja infrastruktuurinsa Afrikan käyttöön sekä vauhdittaa yhteistyötä Afrikan kanssa,

OTTAVAT HUOMIOON satelliittinavigointijärjestelmien (GNSS) käyttöönottoa ASECNAssa koskevan 7 päivänä heinäkuuta 2005 annetun ASECNAn ministerikomitean päätöslauselman N:o 2005 CM 44-11, jolla pyydetään apua unionin elimiltä Galileon tai EGNOSin käyttöönoton hyödyntämisessä ASECNAn operatiivisissa tarpeissa,

OTTAVAT HUOMIOON EGNOS/Galileo-järjestelmien käyttöönottoa Afrikan ja Intian valtameren alueella koskevan 7 päivänä heinäkuuta 2011 annetun ASECNAn hallintoneuvoston päätöksen N:o 2011 CA 120-18, jolla valtuutetaan pääjohtaja tätä varten ottamaan yhteyttä asianmukaisesti unionin elimiin,

OTTAVAT HUOMIOON, että kyseisen päätöslauselman täytäntöönpanon yhteydessä ASECNA on kehittänyt SBAS-ASECNA-ohjelman, jonka tarkoituksena on tarjota EGNOS-järjestelmän tekniikkaan perustuvia SBAS-palveluja vastuualueellaan,

OTTAVAT HUOMIOON, että satelliittinavigointialan pitkäaikainen yhteistyö unionin ja ASECNAn välillä on osa unionin ja Afrikan yleistä strategista kumppanuutta, sillä maanosien välisen yhteistyön määrittelemistä vuosille 2014–2017 koskevassa etenemissuunnitelmassa, joka hyväksyttiin 2 ja 3 päivänä huhtikuuta 2014 Brysselissä järjestetyssä neljännessä EU–Afrikka-huippukokouksessa, edellytetään riittävien ja kestävien henkilöresurssien ja varojen ohjaamista EGNOS-järjestelmään perustuvan satelliittinavigointi-infrastruktuurin kehittämiseen sekä niitä asianomaisten maiden investointi- ja toimintamenoja, jotka liittyvät EGNOS-järjestelmään Afrikassa, koskevien hallinto- ja rahoitusjärjestelmien perustamista,

OTTAVAT HUOMIOON, että kyseisen unionin ja Afrikan välisen strategisen kumppanuuden toimeenpanossa ASECNA ja unioni tekevät jo nyt yhteistyötä kymmenennen Euroopan kehitysrahastosta rahoitettavan Afrikan lentoliikenteen ja satelliittipalvelujen tukiohjelman ja kehitysyhteistyövälineestä rahoitettavan yleisafrikkalaisen EGNOS-järjestelmää koskevan tukiohjelman puitteissa, erityisesti yhteisen EGNOS-Africa Joint Programme Office (JPO) -hallinnointitoimiston perustamisen myötä,

OTTAVAT HUOMIOON unionin ja ASECNAn yhteisen edun tehdä pitkäaikaista yhteistyötä satelliittinavigoinnin kehittämisessä siviili-ilmailua varten, ja haluavat virallistaa tämänkaltaisen yhteistyön,

OTTAVAT HUOMIOON, että on tarpeen varmistaa satelliittinavigointipalvelujen suojaamisen korkea taso osapuolten alueilla,

OTTAVAT HUOMIOON, että unioni on perustanut virastoja avustamaan sitä tietyillä toimintaloilla, muun muassa Euroopan GNSS-viraston Euroopan satelliittinavigointiohjelmien osalta ja Euroopan lentoturvallisuusviraston siviili-ilmailun osalta, ja että EGNOS-järjestelmän käytöstä vuosina 2014–2021 on solmittu valtuutussopimus unionin ja Euroopan GNSS-viraston välillä,

TUNNUSTAVAT, että Euroopan satelliittinavigointijärjestelmien toteuttamisesta ja käytöstä 11 päivänä joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1285/2013¹ mukaan unioni on kaiken Galileo- ja EGNOS-ohjelmissa luodun tai kehitetyn aineellisen ja aineettoman omaisuuden omistaja, unioni voi tehdä näitä ohjelmia koskevia sopimuksia kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa ja EGNOS-järjestelmän mahdollisesta kattavuuden laajentamisesta Euroopan ulkopuolelle syntyviä kustannuksia ei saisi rahoittaa talousarviomäärärahoista, jotka on kohdennettu kyseisen asetuksen mukaisesti,

¹ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 1.

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan GNSS-viraston perustamisesta 22 päivänä syyskuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 912/2010¹,

KATSOVAT, että standardointia ja sertifiointia koskevien kantojen koordinointi on tärkeää, erityisesti kun on kyse maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmien ja -palvelujen kansainvälisestä standardointi- ja sertifiointielimistä, varsinkin jotta edistetään Galileo- ja EGNOS-järjestelmien laajaa ja innovatiivista käyttöä ja SBAS-ASECNA-järjestelmän asemaa maailmanlaajuisena siviili-ilmailun navigointi- ja ajanmääritysstandardina,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

I OSA

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 ARTIKLA

Tavoitteet

1. Tämän sopimuksen tavoitteena on kehittää satelliittinavigointia ja tarjota siihen liittyviä palveluja siviili-ilmailua varten ASECNA:n vastuualueella antamalla ASECNAlle mahdollisuuden hyödyntää Euroopan satelliittinavigointiohjelmia.

¹ EUVL L 276, 20.10.2010, s. 11.

Tämä sopimus on osa Euroopan satelliittinavigointiohjelmiin perustuvien palvelujen tunnettuuden edistämistä Afrikassa.

2. Osapuolten välisen yhteistyön muodot ja ehdot 1 kohdan tavoitteiden saavuttamiseksi vahvistetaan tässä sopimuksessa.

2 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'GNSS:llä' tai 'maailmanlaajuisella satelliittinavigointijärjestelmällä' satelliittien ryhmästä ja maa-asemien ja -keskusten verkostosta koostuvaa infrastruktuuria, jolla tarjotaan radiosignaalien välityksellä maailmanlaajuisesti tarkkoja aika- ja paikannustietoja käyttäjille, joilla on käytössään soveltuva vastaanotin;
- 2) 'Euroopan satelliittinavigointijärjestelmillä' Galileo-ohjelman mukaisesti perustettua maailmanlaajuisia satelliittinavigointijärjestelmää ja EGNOS-järjestelmää, jotka ovat unionin omaisuutta;
- 3) 'ASECNA:n vastuualueella' maantieteellistä aluetta, jolla ASECNA tuottaa lennonvarmistuspalveluja, riippumatta siitä, kuuluuko kyseinen alue sen jäsenvaltioiden ilmatilaan;

- 4) 'Euroopan geostationaarisella navigointisijärjestelmällä' tai 'EGNOSilla' alueellista satelliittinavigointijärjestelmäinfrastruktuuria, joka seuraa ja korjaa maailmanlaajuisista satelliittinavigointijärjestelmistä, pääasiassa GPS:stä ja Galileosta, lähetettyjä avoimia signaaleja ja näin ollen tarjoaa näiden maailmanlaajuisien järjestelmien käyttäjille parempaa tarkkuutta ja luotettavuutta. EGNOS koostuu maa-asemista ja useista geostationaarisiiin satelliitteihin asennetuista transpondereista. Maa-asemat muodostuvat suunnittelukeskuksesta, valvontakeskuksesta, RIMS- ja NLES-asemista, palvelukeskuksesta ja EDAS-palvelimesta. EGNOSin alueelliseen peittoalueeseen kuuluvat ensisijaisesti Euroopan unionin jäsenvaltioiden maantieteellisesti Euroopassa sijaitsevat alueet;
- 5) 'SBAS-ASECNalla' ASECNAn satelliittinavigointijärjestelmää, joka seuraa ja korjaa maailmanlaajuisista satelliittinavigointijärjestelmistä, pääasiassa GPS:stä ja Galileosta, lähetettyjä avoimia signaaleja ja näin ollen tarjoaa näiden maailmanlaajuisien järjestelmien käyttäjille paremman suorituskyvyn etenkin tarkkuuden ja luotettavuuden osalta. SBAS-ASECNA on ASECNAn omaisuutta. Se koostuu maainfrastruktuurista ja useista geostationaarisiiin satelliitteihin asennetuista transpondereista. Maainfrastruktuuri muodostuu pääasiassa RIMS-asemista, yhdestä tai kahdesta valvontakeskuksesta ja NLES-asemista. SBAS-ASECNAn peittoalueeseen kuuluvat ensisijaisesti ASECNAn vastuualueet. SBAS-ASECNalla tarkoitetaan sen ensimmäisen version ohella kaikkia sen tulevia versioita, mukaan lukien kaksitaajuusversiot ja usean konstellaation versiot. Järjestelmän toteuttamiseen kuuluvat muun muassa määrittely- ja suunnitteluvaihe, kehitys- ja käyttöönottovaihe sekä hyväksyntä- ja sertifiointivaihe. Toteuttamista seuraa käyttövaihe;

- 6) 'EGNOS-peittoalueella' tai 'SBAS-ASECNA-peittoalueella' alueita, joilla on mahdollista vastaanottaa asianomaisen järjestelmän lähettämiä signaaleja (esimerkiksi geostationaaristen satelliittien peittoalueet);
- 7) 'SBAS-ASECNA-palvelualueella' SBAS-ASECNA-peittoalueen sisäpuolella olevaa aluetta, jolla SBAS-ASECNA-järjestelmä tuottaa ASECNA:n laatimia ja ICAO:n määrittelemien standardien ja suositeltujen menettelytapojen (SARP) mukaisia vaatimuksia vastaavaa palvelua ja vastaa siihen liittyvästä sallitusta toiminnasta;
- 8) 'EGNOS-SoL-palvelualueella' EGNOS-peittoalueen sisäpuolella olevaa aluetta, jolla EGNOS-järjestelmä tuottaa ICAO:n määrittelemien standardien ja suositeltujen menettelytapojen (SARP) mukaisia palveluja ja vastaa siihen liittyvästä sallitusta toiminnasta;
- 9) 'RIMS-asemilla' EGNOS- tai SBAS-ASECNA-järjestelmään kuuluvia asemia, jotka keräävät reaaliaikaisesti maailmanlaajuisten satelliittinavigointijärjestelmien lähettämien signaalien perusteella tuotettuja paikannustietoja;
- 10) 'NLES-asemilla' EGNOS- tai SBAS-ASECNA-järjestelmään kuuluvia asemia, jotka lähettävät korjatut tiedot geostationaarisille satelliiteille asennetuille transpondereille, mikä mahdollistaa jommankumman järjestelmän peittoalueella olevien GNSS-signaaleja vastaanottavien vastaanottimien tekemät paikannuskorjaukset;

- 11) 'Galileolla' unionin, Euroopan avaruusjärjestön ja niiden jäsenvaltioiden suunnittelemaa ja kehittämää itsenäistä eurooppalaista siviilihallinnon alaista GNSS-palveluja tarjoavaa satelliittinavigointi- ja ajanmääritysjärjestelmää. Galileon ylläpito voidaan siirtää yksityiselle osapuolelle. Galileolla on tarkoitus luoda avoimia palveluja, kaupallisia palveluja, säänneltyjä julkisia palveluja ja ihmishenkien turvaamiseen tarkoitettuja etsintä- ja pelastuspalveluja sekä osallistua ihmishengen turvaavien sovellusten käyttäjille tarkoitettuihin valvontapalveluihin;
- 12) 'yhteentoimivuudella' mahdollisuutta käyttää kahta tai useampaa satelliittinavigointijärjestelmää ja niiden tarjoamia palveluja yhdessä siten, että tarjotaan käyttäjille parempia toimintoja kuin käyttämällä yksinomaan yhden järjestelmän palvelua;
- 13) 'teollis- ja tekijänoikeuksilla' Maailman henkisen omaisuuden järjestön perustamisesta Tukholmassa 14 päivänä heinäkuuta 1967 tehdyn yleissopimuksen 2 artiklan viii alakohdan mukaisesti määriteltyä henkistä omaisuutta;
- 14) 'turvallisuusluokitellulla tiedolla' missä tahansa muodossa olevaa tietoa, jota on suojattava luvattomalta paljastamiselta ja joka voisi jollakin tavalla vahingoittaa osapuolten tai yksittäisten jäsenvaltioiden keskeisiä etuja, kansallinen turvallisuus mukaan lukien. Tällainen tieto merkitään turvallisuusluokitelluksi. Osapuolet turvallisuusluokittelevat nämä tiedot sovellettavien lakien ja säännösten mukaisesti, ja näiden tietojen luottamuksellisuutta, koskemattomuutta ja saatavuutta on varjeltava.

3 ARTIKLA

Yhteistyön periaatteet

Osapuolet sopivat noudattavansa seuraavia periaatteita tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa yhteistyötoimissa:

1. oikeuksien ja velvollisuuksien yleiseen tasapainoon perustuva molemminpuolinen hyöty mukaan luettuina rahoitusosuudet ja kaikkien palvelujen saatavuus;
2. vastavuoroiset mahdollisuudet osallistua yhteistyötoimiin unionin ja ASECNA:n satelliittinavigointiohjelmissa;
3. nopea tiedonvaihto kaikista tämän sopimuksen täytäntöönpanon kannalta merkityksellisistä seikoista;
4. asianmukainen ja tehokas teollis- ja tekijänoikeuksien suoja.

4 ARTIKLA

Unionin virastot

Unioni voi valtuuttaa Euroopan GNSS-viraston tai Euroopan lentoturvallisuusviraston toteuttamaan kaikki tai osan sille tämän sopimuksen mukaisesti määrätyistä tehtävistä. Tässä tapauksessa Unioni on vastuussa ASECNA:lle sille tämän sopimuksen mukaisesti asetettujen velvoitteiden asianmukaisesta ja täydellisestä noudattamisesta.

5 ARTIKLA

Suhteet kolmansiin osapuoliin

Unioni helpottaa ja tukee ASECNA:n ja muiden Euroopan satelliittinavigointiohjelmiin EGNOS ja Galileo osallistuvien tahojen, erityisesti Euroopan avaruusjärjestön, välisiä kaikkia yhteistyö- ja kumppanuusaloitteita, sillä edellytyksellä, että aloitteet voivat olla hyödyksi ASECNAlle näihin kahteen ohjelmaan perustuvien satelliittinavigointijärjestelmien kehittämisessä ja tarjoamisessa.

II OSA

YHTEISTYÖTÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

6 ARTIKLA

Yhteistyötoimet

1. Tässä sopimuksessa määrätty yhteistyötoimet koskevat pääsääntöisesti EGNOS-järjestelmän tekniikkaan perustuvan SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttamista ja käyttöä. Ne koskevat myös Galileo-ohjelmalla perustetun järjestelmän käyttöä Afrikassa, radiotaajuuksia, standardeja, sertifiointia ja kansainvälisiä järjestöjä, turvallisuutta, tutkimusta ja tuotekehitystä, henkilöresursseja, tiedonvälitystä ja tiedotusta, henkilöstönvaihtoa sekä satelliittinavigointipalvelujen tunnetuksi tekemistä Afrikassa.

Osapuolet voivat muuttaa tätä yhteistyötoimien luetteloa 34 artiklan mukaisesti.

2. Tämä sopimus ei vaikuta unionin hallinnolliseen itsenäisyyteen säännellä Euroopan satelliittinavigointiohjelmia eikä unionin näiden ohjelmien toimintaa varten perustamaan rakenteeseen. Tämä sopimus ei vaikuta myöskään sovellettaviin sääntelytoimenpiteisiin, joilla pannaan täytäntöön asensuvelvoitteet, vientivalvonta ja teknologian aineettoman viennin valvonta. Se ei myöskään vaikuta kansallista turvallisuutta koskeviin toimenpiteisiin.
3. Tämä sopimus ei myöskään vaikuta ASECNA:n hallinnolliseen itsenäisyyteen.
4. Jollei kumpaankaan osapuoleen sovellettavasta sääntelystä muuta johdu, osapuolet edistävät mahdollisuuksien mukaan tähän sopimukseen perustuvia yhteistyötoimia.

I LUKU

7 ARTIKLA

SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttaminen ja käyttö

1. Unioni avustaa ASECNAa SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttamisessa ja käytössä. Tämän sopimuksen 8–16 artiklojen erityisten määräysten lisäksi se auttaa SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttamisessa ja käytössä yleisesti muun muassa luovuttamalla vastikkeetta ASECNAn käyttöön kaiken siihen tarvittavan tiedon, avustamalla ASECNAa ohjelman hallinnoinnissa ja teknisissä ja organisatorisissa kysymyksissä ja osallistumalla SBAS-ASECNA-ohjelman arviointiin ja seurantaan.
2. EGNOS- ja SBAS-ASECNA-järjestelmien yhteenliittymissä kumpikin osapuoli vastaa oman järjestelmänsä muutoksista ja niistä syntyvistä investointi- ja käyttökustannuksista. Toinen osapuoli välittää järjestelmän muutoksiin liittyvät tarvittavat tiedot toiselle osapuolelle ja avustaa toisen osapuolen järjestelmän muutoksissa. Otetaan käyttöön suorituskykyyn sitoutumista ja suorituskyvyn valvontaa koskeva prosessi, jossa määritellään osapuolten velvollisuudet.

8 ARTIKLA

SBAS-ASECNA-järjestelmän määrittely ja suunnittelu

Unioni avustaa ASECNAa SBAS-ASECNA-järjestelmän määrittelyssä ja suunnittelussa, erityisesti järjestelmäarkkitehtuurin, maainfrastruktuurin rakennuskohteiden ja toiminnan suunnittelun osalta. Tätä varten suoritettavien tutkimusten avulla määritellään tarkemmin SBAS-ASECNA- ja EGNOS-järjestelmien yhteenliittymiä.

9 ARTIKLA

RIMS-asemien kehittäminen ja käyttöönotto

Unioni avustaa ASECNAa SBAS-ASECNA-järjestelmän RIMS-asemien kehittämisessä ja käyttöönotossa, erityisesti laitteistojen, toimintamenetelmien, käyttöhenkilöstön kelpoisuusehtojen ja maainfrastruktuurin rakennuskohteiden tarkistamisen osalta, muun muassa määrittämällä ja vahvistamalla niitä koskevat turvallisuusvaatimukset.

EGNOS- ja SBAS-ASECNA-järjestelmien suorituskyvyn ja palvelualueen parantamiseksi osapuolet koordinoivat RIMS-asemiensa perustamista, erityisesti järjestelmien yhteisille raja-alueille sijoittuvien asemien osalta, siten, että asemat jakautuvat tasaisesti ja että ne voivat toimia synergiassa niiden tuottaman tiedon avulla kumpaankin osapuoleen sovellettavien sääntöjen asettamien turvallisuus- ja turvavaatimusten mukaisesti.

10 ARTIKLA

Valvontakeskusten kehittäminen ja käyttöönotto

Unioni avustaa ASECNAa SBAS-ASECNA-järjestelmän valvontakeskusten kehittämisessä ja käyttöönotossa, erityisesti laitteistojen, toimintamenetelmien, käyttöhenkilöstön kelpoisuusehtojen ja maainfrastruktuurin rakennuskohteiden tarkistamisen osalta, muun muassa asettamalla ja vahvistamalla niitä koskevat turvallisuusvaatimukset.

11 ARTIKLA

NLES-asemien ja transpondereiden kehittäminen ja käyttöönotto

Unioni avustaa ASECNAa geostationaarisiiin satelliitteihin asennettujen SBAS-ASECNA-järjestelmän transpondereiden ja maalähetysasemien tuottamaan ja välittämään tietoon perustuvien tietojen jakopalvelujen kehittämisessä ja käyttöönotossa. Unioni avustaa ASECNAa myös SBAS-ASECNA-järjestelmän käytön kannalta välttämättömien PRN-koodien hankkimiseen vaadittavissa menettelyissä ja toimintatavoissa.

12 ARTIKLA

SBAS-ASECNA-järjestelmän hyväksyntä ja sertifiointi

Unioni avustaa ASECNAa tämän pyynnöstä

- SBAS-ASECNA-järjestelmän sertifiointissa,
- SBAS-ASECNA-järjestelmän turvallisuushyväksynnässä, mukaan lukien maainfrastruktuurin rakennuskohteet,
- SBAS-ASECNA-järjestelmän avulla tuotettujen palvelujen sertifiointissa.

Unioni voi avustaa ASECNAa tämän pyynnöstä myös menettelyissä ja prosesseissa, joiden tarkoituksena on

- ilma-alusten SBAS-ASECNA-järjestelmään liittyvien nousu-, lento- ja laskeutumismenetelmien hyväksyntä ennen niiden julkaisua ilmailukäsikirjassa,
- ilma-aluksiin asennettujen satelliittinavigointisignaalien vastaanottoon ja käsittelyyn tarkoitettujen laitteiden sertifiointi sekä ilma-alusten käyttäjien ja käyttäjäryhmien hyväksyntä.

13 ARTIKLA

SBAS-ASECNA-järjestelmän käyttö

1. Unioni avustaa ASECNAa SBAS-ASECNA-järjestelmän käytössä.

Unioni avustaa ASECNAa käyttöönoton valmisteluvaiheessa erityisesti

- palvelujen tuottamista koskevan hallinnointijärjestelmän luomisessa,
- EGNOS-järjestelmän toimintaohjeiden ja koulutusaineiston mukauttamisessa SBAS-ASECNA-järjestelmään soveltuvaksi,
- palvelujen tuottamista koskevan integroidun hallintajärjestelmän, joka kattaa muun muassa laatu-, turvallisuus- ja ympäristötekijät, toteuttamisessa,
- alihankintasuunnitelmien arvioinnissa ja toteuttamisessa,
- käyttöhenkilöstön koulutuksessa,
- palvelujen julkistamisessa.

Unioni avustaa ASECNAa myös niiden käyttöä koskevien ongelmien ratkaisemisessa, jotka ovat syntyneet palvelujen julkistamisen jälkeen, muun muassa hyödyntämällä suorituskyvyn arviointiprosesseja ja -työkaluja, tukemalla koulutusta ja asettamalla alkuvaiheessa henkilöstöä kohteisiin.

Lisäksi unioni avustaa ASECNAa käytössä olevan järjestelmän uusien versioiden käyttöönotossa.

2. Osapuolet avustavat toisiaan vastavuoroisesti EGNOS- ja SBAS-ASECNA-järjestelmien tuottamien palvelujen käytön ja niitä koskevien markkinoiden kehityksen edistämiseksi.

14 ARTIKLA

Palvelualueet

EGNOS-SoL-palvelualue ja SBAS-ASECNA-palvelualue määritellessään osapuolet toimivat yhteistyössä käyttöön liittyvien vaikeuksien välttämiseksi, erityisesti yhteentoimivuuden ja vastuiden osalta. Osapuolet pyrkivät tässä suhteessa löytämään yhteisiä ratkaisuja.

Jos EGNOS-SoL-palvelualue ulottuu osin ASECNAn vastuualueelle tai jos SBAS-ASECNA-palvelualue ulottuu osin Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueelle, otetaan käyttöön suorituskyykyyn sitoutumista ja suorituskyykyyn valvontaa koskeva prosessi, jossa määritellään osapuolten velvollisuudet.

Jos EGNOS-SoL-palvelualue ja SBAS-ASECNA-palvelualue ulottuvat alueelle, joka ei kuulu Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueeseen eikä ASECNA:n vastuualueeseen – tai jos ne limittyvät jonkin muun järjestelmän kuin EGNOS-järjestelmän tai SBAS-ASECNA-järjestelmän palvelualueisiin – osapuolet ilmoittavat toisilleen tilanteesta ja koordinoivat edustuksensa asianomaisen alueen tai asianomaisten alueiden viranomaisissa, jotta varmistetaan se, että tilanteesta aiheutuneisiin ongelmiin, erityisesti yhteentoimivuuden ja vastuiden osalta, löydetään yhteiset ratkaisut.

15 ARTIKLA

Julkiset hankinnat

1. Unioni avustaa ASECNAa tämän pyynnöstä tarjouskilpailuasiakirjojen laatimisessa ja tarjousten arvioinnissa niiden hankintojen osalta, jotka liittyvät SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttamiseen tai käyttöön.
2. Euroopan unionin jäsenvaltioiden julkisoikeudellisilla elimillä ja Euroopan unionin jäsenvaltioissa toimivilla yrityksillä on oikeus osallistua tarjouskilpailuihin, jotka liittyvät SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttamiseen tai käyttöön, lukuun ottamatta eturistiriitatilanteita, sanotun kuitenkin rajoittamatta Maailman kauppajärjestön (WTO) julkisia hankintoja koskevan sopimuksen XXIII artiklan (tarkistetun sopimuksen III artiklan) soveltamista.
3. EGNOS- ja SBAS-ASECNA-järjestelmien toteuttamiseen ja käyttöön liittyvät hankinnat voidaan suorittaa unionin ja ASECNA:n yhteisinä julkisina hankintoina kummankin osapuolen eduista riippuen, erityisesti kun on kyse maa-asemista ja transpondereista.

16 ARTIKLA

Teollis- ja tekijänoikeudet

1. Kumpikin osapuoli luovuttaa vastikkeetta toisen osapuolen käyttöön kaikki sille kuuluvat teollis- ja tekijänoikeudet, jotka liittyvät aineistoihin tai keksintöihin, jotka ovat hyödyksi EGNOS- ja SBAS-ASECNA-järjestelmien toteuttamiselle ja käytölle. Tämä sopimus vastaa näiden oikeuksien käyttöön oikeuttavaa käyttöilupaa.

Jos jompikumpi osapuolista luo tai tuottaa uusia teollis- tai tekijänoikeuksia, jotka perustuvat toisen osapuolen teollis- ja tekijänoikeuksiin, jotka tämä on luovuttanut sen käyttöön, saa oikeuksia luovuttanut osapuoli kyseiset uudet teollis- ja tekijänoikeudet ja se antaa vastikkeetta oikeudet luoneelle tai tuottaneelle osapuolelle näiden oikeuksien käyttöön oikeuttavan käyttöluvan. Osapuoli, jolle kyseiset uudet teollis- ja tekijänoikeudet kuuluvat, ei voi kuitenkaan luovuttaa käyttöilupaa kolmannelle osapuolelle ilman toisen osapuolen nimenomaista suostumusta.

Ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitetun käyttöluvan käyttöehdot määritetään 2 ja 3 kohdassa.

2. Edellä 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu käyttölupa on henkilökohtainen, ja se ei ole yksinomainen, eikä sitä voida siirtää, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan toisen alakohdan soveltamista. Tapauksen mukaan se oikeuttaa käyttöön, käytön järjestämiseen, muokkaamiseen, monistamiseen ja valmistamiseen ainoastaan EGNOS- ja SBAS-ASECNA-järjestelmien toteuttamiseen ja käyttämiseen liittyvissä tarkoituksissa.

Kumpikaan osapuoli ei voi luovuttaa teollis- ja tekijänoikeuksia, jotka toinen osapuoli on luovuttanut sen käyttöön 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti, kolmannen osapuolen käyttöön eikä hyödyntää niitä minkäänlaisessa kaupallisessa tarkoituksessa ilman toisen osapuolen nimenomaista suostumusta, paitsi jos luovutus kolmannelle osapuolelle tapahtuu sellaisten julkisten hankintojen tai sellaisten jommankumman osapuolen sopimien sopimusten puitteissa, jotka liittyvät EGNOS-järjestelmän, Galileo-ohjelmalla perustetun järjestelmän tai SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttamiseen ja käyttöön.

3. Kumpikin osapuoli pitää ajan tasalla rekisteriä teollis- ja tekijänoikeuksista, jotka se luovuttaa toiselle osapuolelle käyttöön 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti. Se toimittaa kopion rekisteristä toiselle osapuolelle. Kaikkien teollis- ja tekijänoikeuksien osalta rekisteriin merkitään

- oikeuden kohde, kuten keksintö, ohjelmisto, tietokanta jne.,
- oikeuden laji, kuten tekijänoikeus, patentti jne.,
- annettu käyttöoikeus, kuten oikeus monistamiseen, muuttamiseen, valmistamiseen jne.,
- alue, jolle oikeus on luovutettu käyttöön,
- annetun oikeuden voimassaolo.

4. Käyttöluvan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti luovuttanut osapuoli voi päättää käyttöluvan voimassaolon, mikäli se toteaa, että 2 ja 3 määrättyjä velvoitteita ei ole noudatettu.

5. Osapuolet myöntävät ja turvaavat teollis- ja tekijänoikeuksien riittävän ja tosiasiallisen suojan EGNOS- ja SBAS-ASECNA-järjestelmien toteuttamiseen ja käyttöön liittyvillä aloilla Maailman kauppajärjestön (WTO) teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehdyssä sopimuksessa (TRIPS) vahvistettujen tiukimpien kansainvälisten vaatimusten mukaisesti; tähän luetaan kuuluvaksi myös tällaisten vaatimusten noudattamisen tehokas valvonta.

II LUKU

MUU TOIMINTA

17 ARTIKLA

Galileo

1. Osapuolet toimivat yhteistyössä Galileo-ohjelmalla perustetun järjestelmän tunnettuuden edistämisessä ja käytössä Afrikassa, erityisesti järjestelmään pohjautuvien sovellusten kehittämisessä ja siihen pohjautuvien palvelujen käytössä, muun muassa ajanmäärityksen, navigoinnin, valvonnan, etsintä- ja pelastustoiminnan alalla, ja kyseisen järjestelmään pohjautuvien sovellusten ja palvelujen etujen tuomisessa esille.
2. ASECNA välttää kaikki toimia ja aloitteita, jotka voivat vahingoittaa unionin Galileo-ohjelmaan liittyviä teollis- ja tekijänoikeuksia koskevia etuja.

18 ARTIKLA

Radiotaajuudet

1. Osapuolet toimivat yhteistyössä ja avustavat toisiaan Kansainvälisen televiestintäliiton, jäljempänä 'ITU', hallinnoimaan radiotaajuuspektriin liittyvissä kysymyksissä erityisesti satelliittinavigointipalveluissa ja ilmailuviestinnässä käytettävien taajuusalueiden turvaamiseksi ja suojaamiseksi.
2. Osapuolet vaihtavat tietoja ja avustavat toisiaan kysymyksissä, jotka liittyvät taajuusalueiden yhteiskäyttöön ja ITU:n jakamiin taajuusalueisiin. Osapuolet edistävät ja turvaavat asianmukaisten taajuuksien jakamista EGNOS- ja SBAS-ASECNA-järjestelmien sekä Galileo-ohjelmalla perustetun järjestelmän käyttöön, jotta voidaan varmistaa näiden järjestelmien avulla tarjottujen palvelujen saatavuus unionissa ja Afrikassa.
3. Suojatakseen navigointiin varatut radiotaajuudet häiriöiltä, kuten tahattomalta tai tahalliselta häirinnältä, osapuolet pyrkivät tunnistamaan häiriöiden aiheuttajat ja ne etsivät molemminpuolisesti hyväksyttäviä ratkaisuja.
4. Tällä sopimuksella ei millään tavoin poiketa voimassa olevista ITU:n säännöistä, erityisesti ITU:n radio-ohjesäännöistä.

19 ARTIKLA

Standardit, sertifioinnit ja kansainväliset järjestöt

1. Osapuolet pyrkivät yhtenäiseen lähestymistapaan kysymyksissä, jotka koskevat standardointia, ja kaikissa niissä satelliittinavigointijärjestelmiä koskevissa asioissa, joita käsitellään kansainvälisissä järjestöissä, erityisesti Kansainvälisessä siviili-ilmailujärjestössä, Radio Technical Commission for Aeronautics -yhtymässä ja Euroopan siviili-ilmailulaitejärjestössä (Eurocae), ja järjestöissä ja ryhmittymissä, jotka toimivat aktiivisesti standardointialalla.
2. Osapuolet tukevat yhdessä satelliittinavigoinnin standardien kehittämistä kansainvälisissä järjestöissä; näihin standardeihin kuuluvat muun muassa ICAO:n standardit ja suositellut menettelytavat (SARP) sekä RTCA:n ja Eurocaen MOPS-laatuvaatimukset. Osapuolet tukevat yhdessä Galileo-, EGNOS- ja SBAS-ASECNA-standardien tunnustamista kyseisissä kansainvälisissä järjestöissä ja edistävät näiden standardien soveltamista maailmanlaajuisesti korostaen yhteentoimivuutta muiden satelliittinavigointijärjestelmien kanssa.

20 ARTIKLA

Turvallisuus

Suojatakseen Euroopan satelliittinavigointijärjestelmiä ja SBAS-ASECNA-järjestelmää uhkilta ja vihamielisiltä teoilta, kuten tahalliselta häirinnältä, osapuolet toteuttavat kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet, erityisesti valvonnan ja tekniikan leviämisen estämisen osalta, jotta varmistetaan satelliittinavigointipalvelujen ja niihin liittyvän infrastruktuurin ja kriittisen laitteiston keskeytymätön toiminta, käyttöturvallisuus ja turvatoimet, sanotun kuitenkin rajoittamatta 6 artiklan 2 kohdan soveltamista.

21 ARTIKLA

Tutkimus ja kehittäminen

Osapuolet pyrkivät toteuttamaan yhteisiä satelliittinavigoinnin tutkimus- ja kehittämistoimia etenkin satelliittinavigointijärjestelmien teknologian kehittämiseksi ja suunnittelemiseksi.

Kumpikin osapuoli edistää toisen osapuolen osallistumista omiin tutkimus- ja kehitysohjelmiinsa.

Unioni helpottaa ASECNAn rahoituksen saantia sen tutkimus- ja tuotekehityspuuteohjelmien määrärahoista.

22 ARTIKLA

Henkilöresurssit

Unioni toimittaa ASECNAlle SBAS-ASECNA-ohjelman toteuttamisen kannalta merkitykselliset henkilöresursseja koskevat tiedot omaan kokemukseensa perustuen.

Unioni avustaa ASECNAa SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttamisen ja käytön kannalta tarpeellisten työpaikkojen luonnissa ja tarpeellisen osaamisen kehittämisessä.

Unioni helpottaa kaikkia ASECNAn ja niiden toimielinten, jotka osallistuvat valmiuksien kehittämiseen Euroopan satelliittinavigointiohjelmiin liittyvillä aloilla, välisiä yhteistyö- ja kumppanuusaloitteita. Lisäksi unioni helpottaa ASECNAn rahoituksen saantia eurooppalaisten koulutusohjelmien määrärahoista.

EGNOS-järjestelmän, SBAS-ASECNA-järjestelmän ja Galileo-ohjelmalla kehitetyn järjestelmän toteuttamisen ja käytön tarpeisiin vastaamiseksi ja niiden teknologian kehittämiseksi voidaan toteuttaa yhteisiä koulutustoimia.

23 ARTIKLA

Tiedotus ja näkyvyys

Osapuolet pyrkivät toteuttamaan satelliittinavigointiohjelmiansa koskevia yhteisiä viestintä- ja tiedotustoimia.

Unioni avustaa ASECNAa sekä SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttamiseen ja käyttöön liittyviä tahoja että suurta yleisöä koskevien viestintästrategioiden määrittelyssä ja toteuttamisessa.

24 ARTIKLA

Henkilöstövaihto

Osapuolet toteuttavat tässä sopimuksessa määrättyjen yhteistyötoimien yhteydessä henkilöstövaihtoja.

25 ARTIKLA

Satelliittinavigoinnin tunnetuksi tekeminen Afrikassa

Osapuolet avustavat toisiaan satelliittinavigoinnin tunnettuuden edistämiseksi Afrikassa, ja ne sopivat aina tarpeen ilmetessä yhdessä tätä koskevat tarvittavat yhteiset toimenpiteet. Osapuolet tukevat erityisesti satelliittinavigoinnin käyttöä ja satelliittinavigointimarkkinoiden kehittymistä edistäviä aloitteita.

III OSA

RAHOITUSMÄÄRÄYKSET

26 ARTIKLA

Rahoitus

1. ASECNA rahoittaa SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttamisen ja käytön omien varojensa, avustusten tai tukien, erityisesti 3 kohdassa tarkoitettujen avustusten ja tukien, rahoituslaitoksilta ottamiensa lainojen tai vaihtoehtoisesta rahoituslähteestä saamiensa varojen turvin 2 kohdan määräysten mukaisesti.
2. SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttamista ja käyttöä ei missään tapauksessa voida rahoittaa Euroopan satelliittinavigointijärjestelmille varatuista ja 11 päivänä joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1285/2013 II luvun mukaisista talousarviomäärärahoista.
3. SBAS-ASECNA-järjestelmän toteuttamisen ja käytön varmistamiseksi unioni helpottaa ASECNAn rahoituksen saantia omista yhteistyöhön ja kehitykseen osoitetuista määrärahoistaan, joiden käyttämiseen ASECNA on oikeutettu sekä käynnissä olevien että tulevien ohjelmien osalta. Käynnissä olevat ohjelmat ovat kehitysyhteistyön rahoitusvälineen perustamisesta kaudelle 2014–2020 11 päivänä maaliskuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 233/2014 9 artiklan ja liitteen III mukainen yleisafrikkalainen ohjelma ja aiheesta "Afrikan yhteenliittäminen: EU:n ja Afrikan välinen infrastruktuurikumppanuus" 13 päivänä heinäkuuta 2006 annetun komission tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille KOM(2006) 376 lopullinen mukaiset EU–Afrikka infrastruktuurirahastoon liittyvät ohjelmat.

IV OSA

LOPPUMÄÄRÄYKSET

27 ARTIKLA

Oikeudellinen vastuu

1. Koska ASECNA ei ole Euroopan satelliittinavigointijärjestelmien omistaja, sille ei koidu kyseisten järjestelmien omistajuudesta johtuvia korvausvastuita.

Koska unioni ei ole SBAS-ASECNA-järjestelmän omistaja, sille ei koidu kyseisen järjestelmän omistajuudesta johtuvia korvausvastuita.

2. Kumpikaan osapuoli ei vastaa vahingoista, jotka aiheutuvat siitä, että toinen osapuolista käyttää tässä sopimuksessa tarkoitettua teknologiaa; osapuolet eivät myöskään takaa kyseisen teknologian toimivuutta.

28 ARTIKLA

Turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihto

Osapuolet eivät vaihda keskenään turvallisuusluokiteltuja tietoja, elleivät osapuolet tee tietojenvaihdosta keskinäistä sopimusta. Osapuolet pyrkivät luomaan kattavan ja johdonmukaisen oikeudellisen kehyksen tällaisen sopimuksen tekemiseksi.

29 ARTIKLA

Sekakomitea

1. Perustetaan sekakomitea, josta käytetään nimitystä 'EU:n ja ASECNA:n GNSS-komitea'. Se koostuu osapuolten edustajista, ja se vastaa tämän sopimuksen hallinnoinnista ja moitteettomasta soveltamisesta. Tätä varten se tekee sopimuksessa määrätyissä tapauksissa päätöksiä, jotka osapuolet panevat täytäntöön omien sääntöjensä mukaisesti. Sekakomitea tekee päätöksensä yhteisellä sopimuksella. Lisäksi sekakomitea laatii suosituksia asioissa, joihin sillä ei ole päätösvaltaa.

Sekakomitea määrittelee ne ehdot ja menettelyt, joita ei ole erikseen määrätty tässä sopimuksessa.

2. Sekakomitea vahvistaa työjärjestyksensä, jossa annetaan muun muassa yksityiskohtaiset säännöt kokousten koollekutsumisesta, sekakomitean puheenjohtajan nimittämisestä, puheenjohtajan toimikauden määrittelemisestä ja yhteydenpidosta osapuolten välillä.

3. Sekakomitea kokoontuu tarpeen mukaan. Unioni tai ASECNA voi pyytää kokouksen kutsumista koolle. Sekakomitea kokoontuu 15 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä.

4. Sekakomitea voi päättää perustaa työ- tai asiantuntijaryhmiä avustamaan itseään tehtäviensä suorittamisessa.

5. Sekakomitea voi päättää muuttaa liitettä I.

30 ARTIKLA

Neuvottelut

1. Sopimuksen moitteettoman noudattamisen varmistamiseksi osapuolet vaihtavat säännöllisesti tietoja ja kokoontuvat sekakomiteassa jommankumman osapuolen pyynnöstä.
2. Osapuolet neuvottelevat viipymättä kumman tahansa osapuolen pyynnöstä kysymyksistä, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista.
3. Osapuolet toimittavat tietoja toisilleen säännöllisesti ja pitävät toisen osapuolen ajan tasalla satelliittinavigointiohjelmien hallinnointiin ja kehitykseen liittyvistä asioista. Mikäli osapuoli harkitsee päätöstä asiassa, joka voi vaikuttaa toisen osapuolen satelliittinavigointijärjestelmään tai -järjestelmiin, on tätä osapuolta kuultava ennalta, jotta se voi laatia ei-sitovan lausunnon. Mikäli osapuoliin sovellettavien määräysten mukaisista luottamuksellisuutta koskevista vaatimuksista ei muuta johdu, kumpikin osapuoli hyväksyy toisen osapuolen edustajan toimimisen tarkkailijana työryhmissään sekä hallintoelimissään ja -komiteoissaan.

31 ARTIKLA

Suojatoimenpiteet

1. Kukin osapuoli voi sekakomiteassa käytyjen neuvottelujen jälkeen toteuttaa asianmukaisia suojatoimenpiteitä, mukaan lukien yhden tai useamman yhteistyötoimen keskeyttäminen, jos se katsoo, että osapuolten yhtäläistä vientivalvonnan ja turvallisuuden tasoa ei voida enää varmistaa. Jos väliaikaisten suojatoimenpiteiden viivästyminen vaarantaisi Euroopan satelliittinavigointijärjestelmien tai SBAS-ASECNA-järjestelmän asianmukaisen toiminnan, väliaikaisia suojatoimenpiteitä voidaan toteuttaa ilman edeltävää kuulemistä, edellyttäen että kuuleminen järjestetään välittömästi mainittujen toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden laajuus ja kesto rajoitetaan siihen, mikä on tarpeen tilanteen korjaamiseksi ja sopivan tasapainon varmistamiseksi tästä sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien välillä. Toinen osapuoli voi pyytää sekakomiteaa neuvottelemaan näiden toimenpiteiden oikeasuhteisuudesta. Jos riitaa ei onnistuta ratkaisemaan kuuden kuukauden kuluessa, kumpi tahansa osapuoli voi viedä riidan käsiteltäväksi sitovassa välimiesmenettelyssä liitteessä I vahvistetun menettelyn mukaisesti. Tässä yhteydessä ei voida ratkaista sellaisten tämän sopimuksen määräysten tulkintaan liittyviä kysymyksiä, jotka ovat samanlaisia kuin vastaavat unionin oikeuden säännökset ja määräykset.

32 ARTIKLA

Riitojen ratkaiseminen

Tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat mahdolliset erimielisyydet ratkaistaan sekakomiteassa käytävillä neuvotteluilla, sanotun kuitenkin rajoittamatta 31 artiklan soveltamista.

Mikäli erimielisyyttä ei saada ratkaistua kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona asia on saatettu sekakomitean käsiteltäväksi, sovelletaan liitteessä I määrättyä välimiesmenettelyä.

33 ARTIKLA

Liitteet

Tämän sopimuksen liitteet ovat sen erottamaton osa.

34 ARTIKLA

Uudelleentarkastelu

Tätä sopimusta voidaan muuttaa ja laajentaa milloin tahansa osapuolten välisellä lisäsopimuksella noudattaen osapuolten sisäisiä menettelyjä.

35 ARTIKLA

Irtisanominen

1. Unioni tai ASECNA voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä toiselle osapuolelle. Sopimuksen voimassaolo päättyy kuuden kuukauden kuluttua tällaisen ilmoituksen vastaanottamisesta.
2. Tämän sopimuksen irtisanominen ei vaikuta sopimuksen täytäntöönpanossa toteutettujen järjestelyiden voimassaoloon tai keston. Tämän sopimuksen irtisanominen ei myöskään vaikuta sopimuksen perusteella syntyneistä teollis- ja tekijänoikeuksista johtuviin erityisiin oikeuksiin ja velvoitteisiin; osapuolella, joka on antanut toiselle osapuolelle käyttöluvan, on edelleen oikeus muun muassa käyttöluvan voimassaolon päättämiseen, mikäli se toteaa, että käyttöluvan käyttöehtoja ei ole noudatettu.
3. Jos tämä sopimus irtisanotaan, sekakomitea tekee ehdotuksen, jotta osapuolet voivat ratkaista mahdolliset avoimet kysymykset, joilla on taloudellisia seurauksia, ottaen tarvittaessa huomioon *pro rata temporis* -periaatteen.

36 ARTIKLA

Voimaantulo

1. Osapuolet hyväksyvät tämän sopimuksen omien sisäisten menettelyjensä mukaisesti. Se tulee voimaan viimeisen osapuolen allekirjoituspäivämäärää seuraavan ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä päivänä.
2. Tämä sopimus on laadittu kahtena kappaleena vain ranskan kielellä, ja se on tehty määräämättömäksi ajaksi.

Euroopan unionin puolesta

ASECNA:n puolesta

VÄLIMIESMENETTELY

Jos riita saatetaan välimiesmenettelyyn, nimetään kolme välimiestä, jolleivät osapuolet toisin päätä.

Kukin osapuoli nimeää yhden välimiehen 30 päivän kuluessa siitä, kun erimielisyys on todettu sekakomiteassa.

Nimetyt välimiehet nimittävät yksimielisesti puheenjohtajan, joka ei ole osapuolten kansalainen. Jos välimiehet eivät pääse yksimielisyyteen puheenjohtajan nimittämisestä kahden kuukauden kuluessa viimeisen välimiehen nimeämisestä, he valitsevat puheenjohtajan sekakomitean laatimasta seitsemän nimeä sisältävästä luettelosta. Sekakomitea laatii kyseisen luettelon ja pitää sen ajan tasalla työjärjestyksensä mukaisesti.

Jolleivät osapuolet toisin pääätä, välimiesoikeus vahvistaa itse työjärjestyksensä. Se tekee päätöksensä määräenemmistöllä.
